

בש"פ 9445/17 - סאלח סליםאן נגד מדינת ישראל

**בבית המשפט העליון
בש"פ 9445/17**

לפני:

כבוד השופטת י' וילנر

ה המבקש:

סאלח סליםאן

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המוחזק נצרת מיום 27.11.2017 בתיק פ"ח 41219-09-15 שניתנה על ידי ס. הנשיא כב' השופטת א' הלמן והשופטים א' קולא וד' צרפתי.

בשם המבקש:

עו"ד איברהים סליםאן; עו"ד סמי סליםאן

בשם המשיבה:

עו"ד מיכל רגב

החלטה *

1. ערר על ההחלטה בית המשפט המוחזק בנצרת (כב' סגנית הנשיא א' הלמן והשופטים א' קולא ו- ד' צרפתי) בתפ"ח 41219-09-15 שניתנה ביום 29.11.2017, בגדירה נקבע כי התביעה לעיון חוזר בהחלטה שהורתה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו תידוע לפני שופט המעצרים ולא לפני המותב הדן בהליך העיקרי בעניינו.

רקע והחלטת בית המשפט המוחזק

2. ביום 24.9.2015 הוגש נגד העורר ונאשם נוספת (להלן: הנאשם הנוסף) כתוב אישום המיחס להם עבירות

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסק דין

של רצח, חבלה בכונה מחייבת וריות בשטח מגורים. מכתב האישום עולה כי העבירות המוחסנות לעורר בוצעו על רקע התנגדותו של הנאשם הנוסף לנישואיו בת משפחתו לבן משחתת חגייר (להלן: משחתת חגייר, להלן: האروس), עמה מצויה משחתת הנוסף בסכסוך. מסכת האירועים המתוארת בכתב האישום הchallenge ביום 29.8.2015 בויקוחם אליהם שפרץ בין הנאשם הנוסף לבין האروس. למחמתה, ביום 30.8.2015, ובמהלך תגרה נספת שאירעה באותו ערב בין האروس לבין הנאשם הנוסף, הזעיק הנאשם הנוסף את העורר, והשניים נסעו לכיוון בית משחתת חגייר כשם חמושים בכל נשק, בדרכם הבחינו השניים באחיו של האروس (להלן: המנוח) ובאדם נוסף, פתחו בירוי לעברם, המשיכו בנסעה לכיוון בית משחתת חגייר וירו לעבר הבית ולעבר בני המשפחה. הירוי הוביל למותו של המנוח ולפצעה שטחית של האדם הנוסף.

3. ביום 24.11.2015 הורה בית המשפט המוחזק על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, מעצר אשר הוארך מעת לעת בהחלטות שנייתנו בבית משפט זה.

4. משפטו של העורר מתברר מאז חודש ספטמבר 2015 והוא מתמשך, בין היתר, בשל החלפת יציגו של הנאשם הנוסף. ביום 27.11.2017 לאחר שתמה פרשת ההגנה, נערר בית המשפט המוחזק בבקשת לדחות את המשפט הדיון בתיק במספר חדשם על מנת לאפשר לנוסף להסדיר את יציגו ולהביא עדים מטעמו.

5. ביום 12.11.2017 הגיע העורר למועדן בהליך העיקרי בעניינו בבקשת לעיין חוזר בהחלטה לעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בבקשתו נטען כי חל קרוסום ממשמעותי בראיות ועל-כן יש להורות על שחרורו לחופת מעצר. בתגובה לבקשתו, ובשל דחיית הדיונים בהליך העיקרי, הודיעה המדינה כי לא תתנגד להעברת העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני. עם זאת, המדינה עמדה על כך שהענין כולל "בחן על-ידי שופט המעיצרים ולא על-ידי המותב שדן בהליך העיקרי".

6. המותב שדן בהליך העיקרי דחה את בקשה העורר, וקבע כי בנסיבות המקירה הנדון קיימים אינטנסים ממשי ומשמעותיים לכך שהוא ימנע מלקבוע את מידת עצמתן של הראיות נגד העורר ובכך יתנו "הכרעת ביןיהם" בשאלות העוסקות במתינות העדים שעמדו לפניו. משכך נקבע כי ההכרעה בבקשת זו תועבר לידי שופט מעיצרים.

על החלטה זו נסב העරר דין.

להשלמת התמונה יציין כי הדיון בבקשת העורר לעיין חוזר בהחלטה לעצרו עד תום ההליכים קבוע לדין לפני שופט המעיצרים ליום 19.12.2017.

הערר דין

7. לטענת העורר השאלה בדבר המותב שראו שידן בבקשת העורר לעיין חוזר בהחלטת מעצר במהלך הדיון בתיק העיקרי, היא שאלת עקרונית שטרם הוכרעה בבית משפט זה. משכך, ונוכח הצורך להעמיד הלכה על מכונה, מבקש העורר כי הערר יידן לפני הרכב.

8. לוגוף של דברים, נטען כי המותב הדן בהליך העיקרי הוא המותב שראוי שיידון בבקשתה לעיון חוזר בהחלטת המעצר, וכי גישה זו היא אף הגישה הרווחת בבית משפט זה. העורר מוסיף כי שופט המעצרים לא נחשף לריאות שהוצעו לפני המותב בהליך העיקרי ולא התרשם מהן, ומשום כך קיים סיכון אינגרנטי כי הוא יקבל החלטה מוטעית בדבר עצמתן. כן נטען כי על-מנת ששופט המעצרים יקבל החלטה מושכלת בעניין הריאות "יאלצו הצדדים לטען בפירות רב באופן הדומה לשיכומי טענות בהליך העיקרי. לעומת זאת, כך נטען, אם הדיון יתקיים בפני המותב בהליך העיקרי, ייחסן שיפוטם יקר וכן יתכן קיצור ממשמעותיה בתקופת מעצרו של הנאשם.

העורר מוסיף כי בהליך העיקרי המתקיים בעניינו נשמעו כל הריאות בתיק, אך מסיבות שאינן תלויות בו, הכרעת הדיון לא תינתן בקרוב. משכך, נטען כי המותב אשר דין בהליך העיקרי הוא המותב שייעד להעריך נכונה את הה�파חוות שאריוו במשפטו ואת משמעויותהן. כמו כן, נטען כי לעורר אין עבר פלילי ומכך לא קיים חשש שהמותב דין בהליך העיקרי יחשוף לריאות שהוא אכן אמר להביא בחשבונו בהכרעת הדיון. לטענת העורר ניתן להתגבר על החשש לפיו החלטה בשלב זה בשאלת המעצר על-ידי המותב דין בהליך העיקרי תשקף את עמדת המותב בעניין הריאות טרם מתן הכרעת הדיון, אם הבקשתה תידון לפני אחד מבין חברי המותב בלבד.

לבסוף טוען העורר כי נוכחות הסכמת המדינה להעברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני יש להורות על הוצאתו ממעצר מאחריו סורג ובריח לאalter.

9. בדיון שהתקיים לפני יום 11.12.2017 טענה המדינה כי ההלכה היא שבקשה לעיון חוזר בהחלטת מעצר עקב "carsom בריאות" תתקבל רק אם יוכח כי חיל מהפרקDRAMATIC בהתמונה הריאיתית. מהפרק כאמור, כך נטען, יוכל להזוז גם שופט המעצרים שאינו בקי בנבכי התקיק אף מבלי להידרש לטיעון מפורט בעניין. המדינה הוסיפה, בהתבססה על הטעמים שפורטו בפסקיקה, כי הכלל הוא שבקשות בעניין מעצרו של נאשם תחברונה לפני שופט מעצרים ולא לפני המותב דין בהליך העיקרי.

דיון והכרעה

10. לאחר העיון בערר ובוחנת טענות הצדדים הגעתו לכלל מסקנה כי דין העורר להידחות.

הפסיקה בבית משפט זה עמדה לא פעם על כך שככל, אין זה רצוי כי שופט הדיון בבקשתה בענייני מעצר ידון בהליך העיקרי המתנהל נגד הנאשם (ראו: ב"ש 1/86 מדינת ישראל נ' בדש, פ"ד לט(4), 813, 815 (1986) (להלן: עניין בדש); בש"פ 6090/06 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (19.10.2006) (להלן: עניין פלוני)). צוין כי ההחלטה בעניין מעצרו או שחרורו של נאשם על-ידי המותב דין בתיק העיקרי בעניינו יכולה להתפרש כהבעת דעה באשר למיהימנות העדים ולתשתיות הריאיתית, ובמוכר כך אף לסייע להרשעה לפני ניתנה הכרעת דין. עוד צוין כי טעם נוסף להפרדה דיןונית זו נועז בשאיפה למןעו מהותב דין בהליך העיקרי מלאחישף לריאות ולטענות שהוא אינו רשאי לסת להן משקל בהכרעת הדיון, אך הן נחוצות לשם הכרעה בשאלת המעצר של נאשם, ובهن - תסקרי מעצר ועבורי הפלילי (ראו: ע"פ 57/83 מדינת ישראל, פ"ד לז(1) 415 (1983); ע"פ 593/83 ורקשטייל נ' מדינת ישראל, פ"ד לז(4) 614 (1983); עניין פלוני, שם). בנוסף נקבע, כי נוכחות ההלכה לפיה נדרש "מהפרק ראייתי של ממש" כדי להורות על שחרורו ממעצר של נאשם שנקבע בהליך קודם לכן בעניינו כי קיימות ריאות לכואורה להרשעתו, גם שופט שאינו דין בהליך העיקרי לא יתקשה להכיר בקיומו של "מהפרק" כאמור ולעמו על משמעו (ראו: בש"פ 10/8888 חזיה נ' מדינת

ישראל, פסקה 3 (6.12.2010) (להלן: עניין חזזה).

11. אכן, בית משפט זה עמד גם על כך שיתכננו מקרים מיוחדים וחיריגים בהם יהיה זה יעיל ורצויו יותר שהמוטב הדן בהליך העיקרי יקבל החלטה בעניין מעצרו של הנאשם (ראו: עניין בדש, פסקה 4; עניין פלוני, פסקה 6). ואולם, כבר הובהר כי תנאי הכרחי לסתיטה מהכלל לפיו ענייני המעצר ידונו על-ידי שופט המעצרים, הוא נכונותו של המוטב הדן בהליך העיקרי לדון במעצרו של הנאשם (ראו: עניין חזזה, פסקה 3).

מהאמור עולה כי ההחלטה בסוגיה הנדונה היא ברורה ומתויישבת היטב עם הכלל לפיו בית המשפט "מנע מהבעת עדשה מגובשת ומונמקת ביחס לתוצאות ההליך המתנהל לפני טרם סיומו. כלל זה אף מקבל משנה תוקף כשההליך הוא פלילי, וזאת, בין היתר, לשם הגנה על הנאשם שבאופן טבעי ליחס משקל רב לעמדה כזו (ראו: ע"פ 170/79 אלאל נ' מדינת ישראל, פ"ז לג(1) 726 (1979)). מכל מקום, בית משפט זה דן ופסק בשאלת זו פעמים רבות, ומשכך לא ראוי צורך להיענות לבקשת העורר ולהעביר את הבקשה לדון לפני הרכב.

12. "ישום הכללים שנקבעו בפסקה במקורה הנדון מוביל, כאמור, למסקנה לפיה דין העරר להידחות. המוטב שדן בהליך העיקרי בעניינו של העורר הביע את עדמותו ולפיה אין זה רצוי שהוא שיידון בסוגיית המעצר, ובכך "אלץ ליתן מעין "הכרעת ביןיהם" בשאלות מהימנות העדים ומשקל הריאות שהובאו לפניו. כאמור, שיקול זה הוכר בפסקה כנימוק מרכזי ומשמעותי לכך שענייני מעצרו של הנאשם יובאו לפני שופט המעצרים, ולא התרשםתי כי במקורה הנדון יש להורות על סטיטה מכלל זה, בעיקר לנוכח עדמותו המפורשת של המוטב הדן בהליך העיקרי. הצעתו של העורר לפיה רק אחד מבין חברי המוטב ידון במעצרו אינה מפיצה את החשש האמור, שכן אף הבעת עדשה של מי מחברי המוטב בשלב מוקדם זה אינה רצiosa טרם הסתומים ההליך העיקרי כולם.

כמו כן, ככל שההתפתחות הראיתית לה טוען העורר היא אכן דрамטית עד שהיא מצדיקה את שינוי ההחלטה בעניין מעצרו עד תום ההליכים, גם שופט המעצרים, אשר אינו בקי בלבכי הראיות בהליך העיקרי, יוכל להתרשם מכך ללא קושי מיוחד.

13. לא אוכל אף להיעתר לבקשת העורר כי אורה על שחרורו לאלטר נוכח הסכם המדינה להעברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני. הבקשה לעיון חוזר בהחלטת המעצר עוד לא נדונה לגופה על-ידי הערכאה הדינונית, ומשכך אין ביידן, כערצת ערעור, הסמכות להחליט בה במסגרת הדיון בערר (השו: עניין פלוני, פסקה 5). ואולם, נוכח הסכם המדינה האמוריה, נראה כי יש מקום להקדמת הדיון בבקשת העורר לעיון חוזר בהחלטת המעצר בעניינו, וככל שהדבר יתאפשר, בכפוף לאילוצו בית המשפט, יש לשאוף שכך יעשה.

14. לאור האמור לעיל העורר נדחה.

ניתנה היום, כ"ה בכסלו התשע"ח (13.12.2017).

שופטת

עמוד 4

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il

